

Stichting Bethlehem

Burg. Lodderstraat 41

4043 KL Opheusden

Rapport inzake de jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

Pagina

Accountantsrapport

Bestuursverslag

3

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2023	14
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	16
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	17
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	18
Toelichting op de geconsolideerde balans	22
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	28

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december 2023	31
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023	33
Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2023	34
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	35
Toelichting op de enkelvoudige balans	36
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	40

Bestuursverslag 2023
Stichting Bethlehem

Inleiding

2023

Eben-Haëzer (1 Samuël 7:12).

Ook in het jaar 2023 is er met de hulp des Heeren weer veel werk verricht.

Opnieuw zijn er mensen naar Zuid-Afrika vertrokken. De Heere heeft willen voorzien in de behoefte aan leiding op de velden in Zuid-Afrika. Medio 2023 is M.M.J. Weststrate met zijn gezin naar Zuid-Afrika gegaan om daar zijn taak als General Manager vorm te gaan geven. Enkele maanden later is Lianne de Baat naar Zuid-Afrika vertrokken om daar als veldwerker haar werk te gaan doen.

De HEERE heeft ook in 2023 er zorg voor gedragen dat er harten in Nederland en Canada geneigd werden om financiële middelen beschikbaar te stellen, waardoor het zendingswerk in Zuid-Afrika zijn voortgang kon hebben.

In 2023 kon daardoor naast de uitleg van Gods Woord o.a. ook een ouderentehuis gebouwd worden dat op 21 februari 2024 onder grote belangstelling, officieel geopend is.

De HEERE gaat met Zijn werk door opdat Zijn naam tot in eeuwigheid verhoogd zal worden, ook door de uitverkoren Kerk uit Zuid-Afrika. Als we dat mogen opmerken, kunnen we zeggen: 'Tot hiertoe heeft ons de HEERE geholpen'.

Psalm 102:8

Reeds verlangen Uwe knechten
Hare stenen op te rechten;
Elk heeft deernis met haar gruis;
Elk toont ijver voor Gods huis.
Albestierend Opperwezen,
Dan zal 't heidendom U vrezén;
Al de vorsten, neergebogen,
Doen dan huld' aan Uw vermogen.

Ds J.A. Weststrate, voorzitter

1. Stichting Bethlehem

In dit jaarverslag geven we een nadere toelichting op de werkzaamheden en financiën van onze stichting. Als eerste worden de basisgegevens, doelstelling en missie vermeld.

1.1 Basisgegevens

Adres : Burgemeester Lodderstraat 41, 4043KL Opheusden
Mail : info@stichtingbethlehem.nl
Web : www.stichtingbethlehem.nl
KvK nr. : 69852324
IBAN : NL80 RABO 0331 92 9317

Daarnaast heeft de stichting een ANBI-status en een CBF-erkenning. (Het CBF is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen.)

1.2 Doelstelling en missie

In artikel 2 van de statuten van onze stichting staat de doelstelling van de stichting weergegeven:

Het ondersteunen van zendings- en evangelisatieactiviteiten in Zuid-Afrika en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Deze doelstelling is ook terug te vinden in de missie van Stichting Bethlehem: *'We hope to bring needy people from a bread to the Bread.'*

De werkzaamheden van de stichting laten zich het beste samenvatten als:

Het houden van wekelijkse - op meerdere dagen - Bijbelklassen en maandelijkse evangelisatiediensten op onze werkvelden. Daarbij hebben we oog voor de zorgen en levensvraagstukken van de behoeftigen die deze bijeenkomsten bezoeken. Naast het Woord bieden wij dus ook waar nodig materiële steun (voorzien in primaire levensbehoeften) om mensen daarbij in aanraking te brengen met Gods Woord. *'from a bread to the Bread'*.

1.3 Visie

'We hope to bring needy people from a bread to the Bread'. Stichting Bethlehem richt zich op het ondersteunen van zendings- en evangelisatieactiviteiten in Zuid-Afrika (specifiek in de gebieden waar wij werken) en al hetgeen daartoe bevorderlijk is. Dit alles moet bijdragen aan de verkondiging van en instandhouding van de verkondiging van Gods Woord. Alle praktische hulp dient als ingang tot verspreiding van het Evangelie. Wij willen ons verdiepen in en focussen op de bestaande zendingsgebieden in Zuid-Afrika en maken ons bekend als Bethlehem Mission.

2 Bestuur

2.1 Samenstelling

ds. J.A. Weststrate voorzitter

Functies

Predikant Gereformeerde Gemeente in Nederland te Gouda

Nevenfuncties

Lid van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bijbelstichting in Leerdam

Lid van het bestuur van de Bijbel met Uitleg

Deputaat van het Deputaatschap Algemene Kerkelijke zaken van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Buitenlandse kerken van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Emerituskas van de GGiN

Voorzitter van het Deputaatschap Financiële Dienstverlening van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Huwelijksvraagstukken van de GGiN

Deputaat van Artikel 49 DKO van de GGiN

Docent aan de Theologische School van de GGiN

dhr. G.R. van Leeuwen *secretaris*

Functie

Lid College van Bestuur Hoornbeeck College en Van Lodenstein College

Nevenfuncties

Deputaat van het Deputaatschap Kerk en Overheid van de GGiN

Scribent De Wachter Sions, kerkelijk orgaan van de GGiN

Secretaris Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.

dhr. J.H. Pap *penningmeester*

Functie

Director Consolidation & Reporting EAAA, Interface European Manufacturing BV

Nevenfuncties

Penningmeester GMA SGP Apeldoorn

Penningmeester PKV SGP Uddel

Penningmeester Uddel Energiek

dhr. P. Hoogendijk

Functie

Manager Belastingadviseur, Visser & Visser Belastingadviseurs BV

Nevenfuncties

Penningmeester Stichting Dutch Baroque

Dhr. G. Hop

Functie

Ondernemer

Nevenfuncties

Secretaris Stichting Onesiforus

Bestuurslid PKV SGP Uddel

dhr. W. Korevaar *lid*

Functie

Gepensioneerd

Geen nevenfuncties

dhr. D.M.P. van de Merwe

Functie

Directeur/ architect/ mede-eigenaar Van den Berg Architecten B.V.

Nevenfuncties

Architect/ design coordination Dutch Hospital Design

Mentor Artiz Hogeschool voor de Kunsten

Lid Raad van Toezicht Huize Winterdijk te Gouda

Dhr. R. van Ommeren

Functie

Directeur LooHorst Groep BV/LooHorst landscaping/Dak- en Gevelgroen

Nevenfuncties

Voorzitter Bedrijvenkring Ermelo

Bestuurslid Stichting Groene Erkenningen/Groenkeur

Penningmeester Ondernemers in Midden Nederland

Lid CEC Aeres MBO's

dhr. C.W. van de Steeg lid

Functie

Directeur NO₃

Geen nevenfuncties

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurslidmaatschap.

dhr. M.M.J. Weststrate

Functie (tot 1 juni 2023)

Directeur aandeelhouder Fancit

Geen nevenfuncties

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurslidmaatschap.

2.2 Bestuurswijzigingen

W. Korevaar heeft zijn bestuurslidmaatschap beëindigd. Daarnaast is M.M.J. Weststrate benoemd tot General Manager in Zuid-Afrika en heeft in verband met zijn nieuwe functie zijn bestuurslidmaatschap neergelegd.

In december 2023 heeft Deputaatschap Zending en Evangelisatie twee nieuw bestuursleden benoemd: G. Hop uit Uddel voor de portefeuille Fondsvorming en R. van Ommeren uit Ederveen voor de portefeuille HRM.

2.3 Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2023 twaalfmaal vergaderd. Hierin werden naast de operationele zaken ook de samenhang tussen de doelstellingen, inkomsten en uitgaven besproken.

2.4 Toezicht Deputaatschap Zending en Evangelisatie

In 2017 heeft de synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (GGiN) uitgesproken dat zij het werk van Stichting Bethlehem tot haar verantwoordelijkheid wilde maken. Sinds 2018 vallen de werkzaamheden van Stichting Bethlehem onder kerkelijke verantwoordelijkheid van het Deputaatschap Zending en Evangelisatie (GGiN).

3 Zuid-Afrika

3.1 Werkvelden

In 2022 zijn zendingswerker J. Bolier en veldwerker N. Verschuur geëmigreerd naar Zuid-Afrika. In het jaar 2023 zijn er opnieuw diverse personeelswijzigingen geweest. Vanwege visum problemen kon T. Oosterwijk na een kort verlof in Nederland niet naar Zuid-Afrika terugkeren.

Verder is zendingswerker J.G. Lindhoud, na een periode van wachten op een geldig visum, op 4 januari 2023 aangekomen in Zuid-Afrika. Later in 2023 zijn veldwerker B.M. Bakker en H.J. de Baat geëmigreerd. Vanwege de groei van het team in Zuid-Afrika en de groeiende operationele vraagstukken binnen het bestuur is M.M.J.

Weststrate benoemd als General Manager voor het zendingswerk. M.M.J. Weststrate mocht in september 2023 afreizen naar Zuid-Afrika.

Vanwege de komst van zendingswerker J.G. Lindhoud zijn de zendingsvelden verdeeld. Zendingswerker J. Bolier richt zich voornamelijk op Phumzile en Refilwe, samen met veldwerker H.J. de Baat. Zendingswerker J.G. Lindhoud richt zich op Hammanskraal samen met B.M. Bakker en N. Verschuur. Door uitbreiding van het zendingsteam is er dagelijkse vertegenwoordiging in Refilwe en Hammanskraal.

3.2 Visitatie

Delegaties van het bestuur hebben drie bestuursbezoeken afgelegd:

- In maart door M.M.J. Weststrate;
- In mei door G.R. van Leeuwen;
- In augustus door ds. J.A. Weststrate
- In november door D.M.P. van de Merwe om de voortgang te bezien en alle operationele zaken te bespreken.

3.3 Refilwe

Omdat T. Oosterwijk niet terug kon keren naar Zuid-Afrika heeft het Bijbelsonderwijs voor de kinderen in Refilwe lange tijd stil gelegen. Zendingswerker J. Bolier heeft bepaalde tienergroepen wel onderwijs kunnen geven. Met de komst van zendingswerker J.G. Lindhoud heeft zendingswerker J. Bolier zich meer kunnen toeleggen op de gemeenschappen rondom Refilwe. In deze gemeenschappen worden nu kleine bijeenkomsten rondom Gods Woord belegd.

3.4 Hammanskraal - Garden of Hope

In het afgelopen jaar is er een nieuw bejaardenhuis gebouwd, het oude bejaardenhuisje was aan vervanging toe. Dagelijks worden hier ongeveer 30 hulpbehoevende verzorgd. Iedere dag komen ongeveer 350 bezoekers naar het community centrum de Garden of Hope en ongeveer 70 bezoekers naar het community centrum het Safe House. Zendingswerker Lindhoud geeft wekelijks Bijbelklassen op dit community centrum. B.M. Bakker en N. Verschuur geven voornamelijk Bijbelsonderwijs aan de kinderen uit de gemeenschap. Naast deze activiteiten zijn er aparte bijeenkomsten ontstaan voor mannen en voor vrouwen. Tijdens deze bijeenkomsten wordt verdiepend Bijbels onderwijs aangeboden. Door de komst van bovengenoemde veld- en zendingswerkers kunnen zij dagelijks naar Hammanskraal en worden er wekelijks Bijbelklassen gegeven. Daarnaast is er nu ook gelegenheid om de omwonende van de community te bezoeken.

3.5 Phumzile

Field Manager C. van den Bogert heeft meerdere malen per week Phumzile bezocht. Daardoor zijn ingangen ontstaan voor de veld- en zendingswerkers. Wekelijks worden er Bijbelklassen aan de bewoners gegeven en worden er in bepaalde periodes activiteiten voor kinderen georganiseerd. Op dit moment heeft dit gebied geen vaste werkers.

3.6 Risico's

Veiligheidsrisico's:

In de gebieden waar onze medewerkers morgen arbeiden is veel criminaliteit. In het afgelopen jaar is daar veel aandacht aanbesteed. Zo is iedere auto voorzien van een track & trace systeem en is er in iedere auto een noodknop geplaatst. Verder zijn er andere veiligheidsvoorzieningen getroffen zodat men weet hoe er in bepaalde situaties gehandeld moet worden. Verder is er een contract afgesloten met een nooddienst voor hulp bij een (medisch) ongeluk of pechhulp.

Financiële risico's:

Stichting Bethlehem werkt in Zuid-Afrika, een land waar risico's hoger liggen dan in Nederland. Denk bijvoorbeeld aan fraude/corruptie. Dit is een punt van aandacht voor het bestuur en wordt periodiek met de lokale medewerkers besproken tijdens werkbezoeken en visitaties.

Omdat de operaties in Zuid-Afrika uitgevoerd worden, loopt Stichting Bethlehem een koersrisico. Dit koersrisico is niet afgedekt door middel van financiële instrumenten.

Stichting Bethlehem loopt beperkt renterisico; aangekochte woningen zijn gefinancierd met een lineaire lening voor een periode van 5 jaar tegen een vast rentepercentage van 1%. Op de uitstaande gelden dient eveneens interest betaald te worden. Stichting Bethlehem heeft geen gelden vastgezet in deposito's voor een periode langer dan 3 maand.

Het liquiditeitsrisico van Stichting Bethlehem is beperkt. De huidige liquiditeitspositie is voldoende voor de operationele kosten voor het komende jaar. Het bestuur heeft ervoor gekozen om een continuïteitsreserve van maximaal 1 jaar aan operationele kosten aan te houden. Naast deze continuïteitsreserve houdt de stichting overige reserves en fondsen aan, zie hiervoor de toelichting op paragraaf 5.3.

4 Fondsenwerving

De financiering van het werk dat vanuit stichting Bethlehem wordt verricht is afhankelijk van giften van derden. De achterban, en daarmee ook de gevers van onze stichting, zijn hoofdzakelijk te vinden binnen het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. We hebben een trouwe groep donateurs, die opgedeeld kan worden in drie doelgroepen: particulieren, bedrijven en kerken. Onder kerken verstaan we de kerkelijke gemeenten én de verenigingen die binnen een gemeente actief zijn.

Net als in 2022 lag in 2023 de focus met name op het vergroten van de bekendheid van de stichting om daarmee een vaste inkomstenstroom te creëren. Met behulp van een CRM-pakket willen we de doelgroepen duidelijker in kaart brengen waardoor we hen, indien nodig, in de toekomst ook doelgericht kunnen benaderen en informeren.

Het **bedrijvensnetwerk** groeit gestaag en heeft nu 100 ondernemers als lid kunnen inschrijven. Er is in 2023 één bijeenkomst gehouden die goed bezocht werden. Onder de leden is onlangs een peiling gehouden om na te gaan hoe de activiteiten worden gewaardeerd. De uitkomst is dat de waardering hoog is en dat we op de goede weg zijn. Gezien de brede geografische spreiding is het een aanbeveling om regio-bijeenkomsten te organiseren. Dit zal in 2024 gerealiseerd worden.

Het **voorlichtingsteam** heeft diverse voorlichtingen kunnen houden (scholen, kerken en verenigingen). Daaruit zijn diverse fondsenwervende acties ontstaan. Verschillende scholen hebben acties georganiseerd om fondsen te werven voor de stichting. Daarnaast zien we dat er door het gehele land **particuliere acties** worden gehouden om gelden te werven voor het werk van Bethlehem. De particulieren achterban wordt op diverse manieren gemotiveerd om haar betrokkenheid te tonen. Door middel van (digitale en papieren) nieuwsbrieven, LinkedIn-berichten, website en een jaarlijks magazine doen we een beroep op onze achterban. De **kerkelijke betrokkenheid** uit zich in het overmaken van giften via plaatselijke diaconieën, een plek voor Bethlehem op het jaarlijkse collecterooster en het uitnodigen van voorlichters tijdens kerkelijke activiteiten. De kerkenraden ontvangen jaarlijks een brief van de stichting. Ook ontvangen de kerkenraden de digitale nieuwsbrieven.

5 Communicatie

De achterban wordt op diverse manieren op de hoogte gehouden van onze werkzaamheden. We creëren bekendheid, werken aan bewustwording en roepen mensen op hun betrokkenheid te tonen.

De Wachter Sions is voor Stichting Bethlehem een belangrijk platform om te communiceren met zowel de kerken als particulieren. Daarnaast zetten we nog andere middelen in om onze achterban te informeren en betrokken te houden. Denk hierbij aan:

- Een digitale als papieren nieuwsbrief voor zowel particulieren en kerken
- Digitale nieuwsbrief voor ondernemers
- Voorlichtingsbijeenkomsten voor scholen, kerken, verenigingen en overige organisaties
- Advertenties
- Free publicity
- Een jaarlijks magazine
- Diverse andere papieren uitingen zoals flyers en/of kleine folders
- Website met o.a. persoonlijke blogs van medewerkers, projectinformatie, activiteiten vanuit het land en een pagina met verkooppunten
- Jaarlijks verslag in De Wachter Sions
- Social Media: LinkedIn en WhatsApp

6. Financieel

6.1 Resultaat

De totale baten voor 2023 waren € 1.172.155 en kwam voor het overgrote deel uit bijdragen van particulieren. De totale lasten bedroegen € 1.160.392. Daardoor bleef er een nettoresultaat over van € 11.684.

6.2 Kosten

Hieronder treft u een aantal gegevens aan die de verhouding weergeven van de begrote kosten en gemaakte kosten voor het jaar 2023.

6.2.1 Besteed aan doelstelling

In 2023 is 82.0% van de uitgaven en kosten besteed aan de doelstelling. Een deel van deze uitgaven zijn gedaan voor daarvoor bestemde projecten in Zuid-Afrika. Zie voor de specificatie onderstaande tabel.

Omschrijving	Begroot	Uitgegeven	%
<i>Project Garden of Hope</i>	235.588	243.256	103%
<i>Project Tswaragang</i>	23.529	19.294	82%
<i>Project Refilwe Orphan care</i>	163.235	149.612	92%
<i>Project Phumzile</i>	50.588	22.992	45%
<i>Project Safehouse</i>	533235	10.161	19%
<i>Afschrijvingen</i>	313750	33.824	107%
Totaal project gerelateerde kosten Zuid-Afrika	557.925	479.139	80%

Omschrijving	Begroot	Uitgegeven	%
Algemene kosten Nederland	420.000	234.571	56%
Algemene kosten Zuid-Afrika	244.707	355.497	145%
	664.707	590.068	89%

6.2.2 Beheer en administratie

De gewenste verhouding tussen beheer en administratiekosten en de som van de geworven baten voor het budget van 2023 bedraagt 7,4%. Voor 2022 is 6,0% van de totale baten uitgegeven aan beheer- en administratiekosten.

6.2.3 Werving

De gewenste verhouding tussen de wervingskosten en de som van de geworven baten voor het budget voor 2022 is 3,5%. De gerealiseerde uitgaven zijn 4,8% van de totale baten.

6.3 Reserveringsbeleid

Als stichting hebben we een bedrag van € 750.000,00 gereserveerd. Deze continuïteitsreserve is gebaseerd op de lasten in Zuid-Afrika en Nederland van ongeveer één jaar. Naast de continuïteitsreserve zijn reserves gevormd voor nieuwe projecten, voor de uitzending van de zendingswerkers en wordt een bestemmingsreserve aangehouden voor de operaties in Zuid-Afrika.

7.Toekomst

De praktijk van zendingswerk is weerbarstig, op de zendingsvelden zijn altijd weer onverwachte gebeurtenissen. We weten ons afhankelijk van de werking van Gods Geest. Ondanks dit is het goed om vooruit te blikken. Met de aanstelling van een General Manager hoopt het bestuur een organisatieverandering door te voeren zodat het bestuur zich kan richten op het ontwikkelend beleid en toezichhouden. Alle operationele zaken zullen worden overgedragen worden aan onze General Manager. Verder is het hoofddoel om structuur aan te brengen in de organisatie en de nodige processen te beschrijven. Op de zendingsvelden willen wij vooral werken aan verdieping.

Het zendingsteam heeft de volgende doelen gesteld:

1. Werken aan gemeenschapsvorming om zo te komen tot gemeentevorming in de toekomst. Hierbij is o.a. aandacht voor het uitleggen van de geloofsleer en het organiseren van Bijbelsonderwijs op zondag.
2. Zorgen voor een goede balans tussen 'brood en 'Brood'. De praktische hulpverlening zal direct of indirect moeten leiden naar de mogelijkheden voor Woordverkondiging. Om deze reden willen wij de nadruk leggen op Woord verkondiging en onderzoeken welke activiteiten er kunnen worden overgedragen aan de lokale bevolking of instanties.
3. Professionaliseren van de teamcultuur door o.a. aandacht te vestigen op rollen en functies, maar ook het delen van informatie en de leren van de lokale talen. Ten slotte is speciale aandacht voor de veiligheid tijdens en rondom het werk.

Naast deze drie hoofddoelen heeft het bestuur zich ten doel gesteld om een veldwerker te werven in de vacature die is ontstaan na het vertrek van T. Oosterwijk.

Begroting 2024

Omschrijving	Begroting 2023
<i>Zendingswerkers</i>	
Loonkosten	90.000
Afschrijvingen	10.000
	205.000
<i>Veldwerkers</i>	
Loonkosten	63.000
	63.000
<i>Algemene kosten Nederland</i>	
Loonkosten	77,000
Algemene kosten Nederland	31,500
Marketing	55,000
Productontwikkeling	15,000
Voorlichting	5,000
Ondernemersnetwerk	5,000
Administratiekosten	22,000
Accountantscontrole	20,000
	240.500
<i>Algemene kosten Zuid-Afrika</i>	
Loonkosten	243.500
	243.500
<i>Projectkosten Zuid-Afrika</i>	
Project Garden of Hope	282,000
Project Tswaraganang	29,000
Project Refilwe Orphencare	177,500
Project Phumzile	50,000
Project Safehouse	29,500
Afschrijvingen	30,000
	598.000
Totale kosten	1.245.000

Ten slotte

Het jaarverslag markeert doorgaans de laatste uiting van het afgelopen jaar, of beter gezegd; de laatste formele reflectie op het voorgaande jaar. Hiermee wordt de communicatie van onze stichting voor het jaar 2023 afgesloten.

Het thema 'groei' is prominent aanwezig geweest in de communicatie-uitingen van het jaar 2023. Wanneer u dit jaarverslag heeft doorgelezen, zal dit woord u ongetwijfeld bijblijven.

Het team in Zuid-Afrika heeft (bijna) de beoogde omvang bereikt, zoals vastgelegd in het meerjarenplan. De ontvangen giften vertonen een stijgende lijn en dragen bij aan het voortzetten van onze werkzaamheden en plannen. We beschikken over voldoende vrijwilligers om onze betrokken achterban, in zowel Nederland als Canada, met regelmaat op de hoogte te houden van onze activiteiten en voortgang op de werkvelden.

Als bestuur proberen we woorden te geven aan de verwondering die er is wanneer we zien dat middelen blijven binnenkomen, waardoor we allereerst Gods Woord kunnen doorgeven en hulp kunnen blijven bieden.

Vaak schieten onze woorden tekort; ze doen er uiteindelijk ook niet toe. Laten we onze harten opwaarts heffen:

'Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave'. Hij zal Zijn rijk volmaken!

Geconsolideerde jaarrekening
Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2023
Geconsolideerde balans per 31 december 2023
(Na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2023</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Overige immateriële vaste activa		1.967		3.077
<i>Materiële vaste activa</i>				
Gebouwen en terreinen	246.642		292.992	
Vervoersmiddelen	38.679		37.608	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	37.003		17.237	
Activa in ontwikkeling	<u>239.245</u>		-	
Materiële vaste activa		561.569		347.837
Vlottende activa				
<i>Voorraad</i>				
Voorraad		11.609		19.575
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen		25.700		95.290
<i>Liquide middelen</i>				
Rabobank	910.313		1.039.346	
Bank Zuid-Afrika	<u>45.443</u>		<u>163.883</u>	
		955.755		1.203.229
Totaal activazijde		<u>1.556.600</u>		<u>1.669.008</u>

	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Groepsvermogen		1.327.224		1.371.596
Langlopende schulden				
Langlopende schulden		130.000		180.000
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	23.906		17.546	
Kortlopende deel langlopende schulden	50.000		50.000	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.394		2.880	
Overige schulden	<u>20.076</u>		<u>46.986</u>	
		99.376		117.412
Totaal passivazijde		<u>1.556.600</u>		<u>1.669.008</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

	Begroting		
	2023	2023	2022
Baten			
Baten van particulieren	692.387	820.000	674.435
Baten van bedrijven	284.040	260.000	262.020
Baten van verbonden organisaties	193.011	335.000	283.323
<i>Subtotaal</i>	<i>1.169.438</i>	<i>1.415.000</i>	<i>1.219.778</i>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	2.618	10.000	15.669
Som der baten	1.172.155	1.425.000	1.235.447
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	959.504	990.882	871.675
Wervingskosten	85.065	70.000	128.965
Kosten beheer en administratie	125.923	325.000	153.509
Som der lasten	1.170.492	1.385.882	1.154.150
Saldo voor financiële baten en lasten	1.564	39.118	81.297
Saldo financiële baten en lasten	10.120		-682
Saldo van baten en lasten	11.684		80.615
Resultaatsbestemming			
Bestemmingsreserve uitzending zendingswerkers	-		-
Bestemmingsreserve nieuwe projecten	-52.447		-53.542
Bestemmingsreserve Zuid-Afrika	133.893		313.301
Bestemmingsfonds Community hal	935		13.889
Overige reserve	-70.696		-161.311
	11.684		80.615

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

	2023	2022
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat	11.684	80.615
<i>Aanpassingen voor</i>		
Afschrijving	45.934	23.870
Valuta omrekeningsverschillen	-30.918	-7.276
	36.241	16.594
<i>Verandering in werkkapitaal</i>		
Afname (toename) van voorraden	7.966	-5.678
Afname (toename) van vorderingen	69.492	-58.235
Toename (afname) van schulden	-15.488	-12.127
	61.970	76.039
Kasstroom uit operationeel activiteiten	93.719	21.170
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Verwerving van immateriële vaste activa	-	-
Verwerving van materiële vaste activa	-290.325	-231.723
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-290.325	-231.723
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Verwerving van financiering	-	150.000
Aflossing op financiering	-50.000	-20.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-50.000	130.000
Mutatie geldmiddelen	-246.606	-80.553
<i>Verloop mutatie geldmiddelen</i>		
Geldmiddelen aan het begin van de periode	1.286.343	1.127.355
Mutatie geldmiddelen	-246.606	-80.553
Koersverschillen op liquide middelen	-869	-2.560
Geldmiddelen aan het einde van de periode	955.755	1.286.343

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Bethlehem is feitelijk en statutair gevestigd op Burg. Lodderstraat 41, 4043 KL te Opheusden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 69852324.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Bethlehem bestaan voornamelijk uit:

- het financieel en anderszins ondersteunen van evangelisatiewerk in Zuid-Afrika;
- het financieel en anderszins ondersteunen van zendingswerk in Zuid-Afrika;
- het onderhouden van contacten tussen zendingswerkers in Zuid-Afrika en hun thuisfront;
- het verzorgen van nieuwsbrieven van de betreffende zendingswerkers;
- het voorzien in materiële behoeften onder zendingswerkers en onder bevolking in het betreffende gebied;
- andere activiteiten die dienstig zijn aan het doel van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de leiding van Stichting Bethlehem zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Informatieverschaffing over consolidatie

De in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen entiteiten betreft de Stichting Bethlehem en de NPO Bethlehem Mission in Zuid-Afrika. Er is sprake van horizontale consolidatie.

De consolidatiegrondslagen

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Bethlehem samen met andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Bethlehem direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de stichting en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen en het resultaat wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ-Richtlijn 650 voor Fondsenwervende organisaties, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de nominale waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Toelichting inzake de vergelijkbaarheid met het voorgaande jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Omrekening van in vreemde valuta luidende bedragen

De posten in de jaarrekening van Stichting Bethlehem worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de stichting haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Bethlehem.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot transacties in vreemde valuta voor de balans

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de geconsolideerde staat van baten en lasten. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen van de balansposten van de NPO in Zuid Afrika komen ten gunste of ten laste van de reserve koersverschillen.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot bedrijfsuitoefening in het buitenland

De consolidatie van de NPO in Zuid-Afrika van de in vreemde valuta gedurende de verslagperiode gedane transacties zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt tegen de gemiddelde koers over het boekjaar.

Grondslagen

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Inzake de in het boekjaar verantwoorde investeringen met betrekking tot de kosten van groot onderhoud wordt het vervangen bestanddeel (component) gedesinvesteerd. Indien het vervangen bestanddeel voorheen niet afzonderlijk onderkend is als bestanddeel van het betreffende actief wordt voor de bepaling van de boekwaarde van de desinvestering de kostprijs van de vervanging en de historische afschrijvingstermijn van het betreffende actief als uitgangspunt gehanteerd.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Groepsvermogen

De bestemmingsfondsen worden bepaald aan de hand van het saldo van inkomsten minus de lasten voor het betreffende doel en het saldo van eind vorig jaar van het desbetreffende fonds. Als het saldo van de inkomsten en uitgaven van het doel negatief is wordt geen bestemmingsfonds gevormd.

De inkomsten voor de bestemmingsfondsen betreffen de giften, collecten en andere bijdragen die door de gever geormerkt zijn voor het betreffende doel. De lasten voor de bestemmingsfondsen betreffen de lasten die gedurende het boekjaar zijn gemaakt voor het betreffende doel.

Bestemmingsreserves betreffen de door het bestuur bestemde gelden voor specifieke projecten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

De giften, collecten en bijdragen worden verantwoord in het jaar waar in de giften worden ontvangen. De giften die in december zijn gedaan via Mollie Payments en ontvangen worden in januari worden wel opgenomen in het jaar dat de giften zijn gegeven. De giften die in het jaar zijn toegezegd en gefactureerd worden eveneens opgenomen in het jaar dat de giften zijn gefactureerd.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de geconsolideerde staat van baten en lasten.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Toelichting op de geconsolideerde balans
Toelichting op de geconsolideerde balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	<u>Overige immateriële vaste activa</u>
Boekwaarde per 1 januari 2022	4.187
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-1.110
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-2.474
Boekwaarde per 31 december 2022/ 1 januari 2023	3.077
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-1.104
Stand per 31 december 2023	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-3.584
Boekwaarde per 31 december 2023	1.967
	Overige im- materiële vaste activa
Afschrijvingspercentage	<u>20,00</u>

Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Vervoers- middelen	Overige materiële vaste activa	Vooruitbetalingen op vaste activa	Totale materiële vaste activa
Boekwaarde per 1 januari 2022	-	32.798	15.593	103.458	5.643
Mutaties					
Investeringsen	209.918	15.295	6.510	-	231.723
Afschrijving	-7.755	-11.817	-3.187	-	-22.760
Reclassificatie	103.345	-	-	-103.458	-
Koersresultaat	-12.629	1.533	-1.679	-	-12.775
Saldo mutaties	298.367	5.011	1.644	-103.458	201.564
Stand per 31 december 2022					-
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	300.747	52.614	23.250	-	376.611
Cumulatieve afschrijvingen	-7.755	-15.006	-6.013	-	-28.775
Boekwaarde per 31 december 2022/ 1 januari 2023	292.992	37.608	17.237	-	347.837
Mutaties					
Investeringsen		21.194	26.838	242.293	290.325
Afschrijving	-22.869	-16.426	-5.529	-	-44.824
Reclassificatie	-	-	-	-	-
Koersresultaat	-28.857	-3.697	-1.541	-3.048	37.144
Saldo mutaties	51.726	1.071	19.766	239.245	208.357
Stand per 31 december 2023					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	271.660	68.453	48.218	239.245	627.576
Cumulatieve afschrijvingen	-25.019	-29.774	-11.215	-	-66.007
Boekwaarde per 31 december 2023	246.642	38.679	37.003	239.245	561.569
Afschrijvings- percentage	4-10%	25%	5-20%	-	

De vooruitbetalingen op vaste activa betroffen de betaling inzake de aankoop van een woning, waarvan de juridische levering in 2022 heeft plaatsgevonden. Voor 2023 betreft dit de activa in aanbouw in Hammanskraal. De gebouwen en vervoersmiddelen zijn benodigd voor de directe aanwending in het kader van de doelstelling van de stichting. De overige activa is benodigd voor de bedrijfsvoering.

Vlottende activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Voorraad		
Voorraad verkoopartikelen	<u>11.609</u>	<u>19.045</u>
Voorraad verkoopartikelen		
Voorraad verkoop artikelen	23.816	25.590
Voorziening incourantheid	<u>-12.207</u>	<u>-6.015</u>
	<u>11.609</u>	<u>19.575</u>
Voorziening incourantheid		
Stand per 1 januari	6.015	-
Mutatie	6.192	6.545
Stand per 31 december	<u>12.207</u>	<u>6.545</u>
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>25.700</u>	<u>95.290</u>
Overige vorderingen		
Uit staande facturen	1.265	750
Nog te ontvangen giften Mollie Payments	10.875	6.676
Nog te ontvangen Bethlehem Foundation Canada	-	6.997
Nog te ontvangen Deputaatschap Zending en Evangelisatie	-	58.799
Overige	<u>13.560</u>	<u>22.068</u>
	<u>25.700</u>	<u>95.290</u>

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de enkelvoudige balans nader toegelicht.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve uitzending zendingswerkers	-	25.000
Bestemmingsreserve nieuwe projecten	31.500	83.947
Bestemmingsreserve Zuid-Afrika	605.850	533.583
	<u>637.350</u>	<u>642.530</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€

Bestemmingsreserve uitzending zendingswerkers

Stand per 1 januari	25.000	100.000
Resultaatverdeling	<u>-25.000</u>	<u>-75.000</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>25.000</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor de opleiding- en aanvangskosten van de uitzending van de zendingswerkers. Omdat in 2023 de uitzending van de twee zendingswerker is afgerond, is een de reserve aangewend.

€ €

Bestemmingsreserve nieuwe projecten

Stand per 1 januari	83.947	137.489
Resultaatverdeling	<u>-52.447</u>	<u>-53.543</u>
Stand per 31 december	<u>31.500</u>	<u>83.947</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het opstarten van nieuwe projecten in Zuid-Afrika. In 2023 is een deel aangewend voor de kosten van deze nieuwe projecten.

Bestemmingsreserve Zuid-Afrika

Stand per 1 januari	519.664	218.034
Resultaatverdeling	133.893	281.579
Valutaomrekenverschillen	<u>- 63.800</u>	<u>20.050</u>
Stand per 31 december	<u>605.850</u>	<u>519.664</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het vermogen van de NPO Bethlehem Mission in Zuid-Afrika.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Continuïteitsreserve	<u>750.000</u>	<u>750.000</u>

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	750.000	750.000
Resultaatverdeling	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>750.000</u>	<u>750.000</u>

De doelstelling is om een continuïteitsreserve aan te houden van maximaal de lasten in Zuid-Afrika en Nederland van ongeveer één jaar.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds Community hal Hammanskraal	<u>48.991</u>	<u>48.056</u>
	<u>48.991</u>	<u>48.056</u>

Bestemmingsfonds Community hal

Stand per 1 januari	48.056	34.168
Resultaatverdeling	<u>935</u>	<u>13.889</u>
Stand per 31 december	<u>48.991</u>	<u>48.056</u>

Dit bestemmingfonds is ontstaan doordat de ontvangen giften, collecten en overige bijdragen met het oormerk 'Community hal' hoger waren dan de kosten in 2023 voor dit doel.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Wettelijke reserve omrekeningsverschillen		
Reserve omrekeningsverschillen	<u>-58.507</u>	<u>9.231</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€

Reserve omrekeningsverschillen

Stand per 1 januari	9.231	7.038
Valuta omrekeningsverschillen	<u>-67.738</u>	<u>2.193</u>
Stand per 31 december	<u>-58.507</u>	<u>9.231</u>

De reserve omrekeningsverschillen ontstaat doordat omrekening van activa en passiva van de NPO in Zuid-Afrika geschied op basis van de slotkoers per balansdatum. De baten en lasten over het boekjaar zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar.

Langlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	230.000	100.000
Aangegane financiering	-	150.000
Aflossing	-50.000	-20.000
Gepresenteerd als kortlopende lening	<u>-50.000</u>	<u>-50.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>130.000</u></u>	<u><u>180.000</u></u>

In 2021 is een lening ter grootte van 100.000 EUR ter financiering van een bedrijfswoning in Zuid-Afrika. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

In 2022 is een lening ter grootte van 150.000 EUR ter financiering van een bedrijfswoning in Zuid Afrika afgesloten. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>23.906</u>	<u>17.546</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>5.394</u>	<u>2.880</u>
Overige schulden		
Accountantskosten	15.693	18.755
Reservering vakantiegeld	3.227	8.156
Nog te betalen lonen	-	16.221
Nog te betalen interest	900	3.712
Nog te ontvangen facturen	<u>255</u>	<u>142</u>
	<u><u>20.076</u></u>	<u><u>46.986</u></u>

Niet uit de balansbijkende verplichtingen

Er zijn geen niet uit de balansbijkende verplichtingen

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2023	Totaal 2022
Aankopen en verwervingen	361.478	11.787	-	429.373.264	413.075
Uitbesteed werk	32.331	-	30.749	63.080	57.186
Communicatie kosten	1.906	72.769	352	75.027	84.804
Personeelskosten	481.708	392	61.091	543.191	473.005
Huisvestingskosten	1.768	-	-	1.768	1.692
Kantoor en algemene kosten	60.216	118	30.764	91.099	105.894
Afschrijvingen	20.098	-	2.966	23.065	18.494
Totaal	959.054	85.065	125.923	1.226.350	1.154.150
Besteed tov ontvangen baten	81.9%	7.3%	10.7%		

Lonen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Loonkosten Nederland	149.808	213.568
Loonkosten Zuid-Afrika	261.568	73.330
Bijdrage Deputaatschap Zending en Evangelisatie	-	-163.811
	<u>411.375</u>	<u>157.087</u>

De loonkosten van de zendingswerkers in opleiding werden deels vergoed door het Deputaatschap Zending en Evangelisatie in 2022. Deze bijdrage was verwerkt als een bate van gelieerde organisaties in de staat van baten en lasten. Voor 2023 geldt dat Stichting Bethlehem deze kosten zelf draagt en geen vergoeding van het Deputaatschap Zending en Evangelisatie meer ontvangt.

Gemiddeld aantal werknemers

2023

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

40,35

2022

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

16,75

In 2023 waren er 3,74 FTE werkzaam in Nederland (2022: 4,59).

Enkelvoudige jaarrekening
 Enkelvoudige balans per 31 december 2023
Enkelvoudige balans per 31 december 2022
 (Na voorstel resultaatverdeling)

	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Overige immateriële vaste activa		1.967		3.077
<i>Materiële vaste activa</i>				
Andere vaste bedrijfsmiddelen		4.492		4.000
Vlottende activa				
<i>Voorraad</i>				
Voorraad verkoopartikelen en promotiemateriaal		11.609		19.575
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen		18.200		73.222
<i>Liquide middelen</i>				
Rabobank		910.312		1.039.346
		<hr/>		<hr/>
Totaal activazijde		<u>946.580</u>		<u>1.139.220</u>

	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
Bestemmingsreserves	31.500		108.947	
Continuïteitsreserve	750.000		750.000	
Bestemmingsfondsen	48.991		48.056	
Overige reserve	<u>-111.567</u>		<u>-49.695</u>	
		718.924		857.308
Langlopende schulden				
Lening				
		130.000		180.000
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	19.737		15.965	
Kortlopende deel langlopende schulden	50.000		50.000	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.394		2.880	
Overige schulden	<u>20.075</u>		<u>33.067</u>	
		95.206		101.912
Totaal passivazijde		<u>946.580</u>		<u>1.093.211</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023

	2023	2022
Baten		
Baten van particulieren	691.197	672.156
Baten van bedrijven	284.040	262.020
Baten van verbonden organisaties	193.011	283.323
<i>Subtotaal</i>	<u>1.168.248</u>	<u>1.217.499</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	2.618	15.669
Som der baten	1.170.866	1.233.168
Lasten		
Besteed aan doelstellingen	1.121.059	1.199.154
Wervingskosten	85.065	128.965
Kosten beheer en administratie	105.636	140.702
Som der lasten	1.311.760	1.468.821
Saldo voor financiële baten en lasten	-140.894	-235.653
Saldo financiële baten en lasten	4.960	-2.827
Saldo van baten en lasten	-135.934	-238.480

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Bethlehem is feitelijk en statutair gevestigd op Burg. Lodderstraat 41, 4043 KL te Opheusden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 69852324.

Algemene toelichting

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, in het bijzonder RJK C-2 de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de nominale waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Toelichting op de enkelvoudige balans
Toelichting op de enkelvoudige balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	<u>Overige immateriële vaste activa</u>
Boekwaarde per 1 januari 2022	4.187
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-1.110
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-2.474
Boekwaarde per 31 december 2022/ 1 januari 2023	3.077
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-1.110
Stand per 31 december 2023	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-3.584
Boekwaarde per 31 december 2023	1.967
	Overige im- materiële vaste activa
Afschrijvingspercentage	<u>20,00</u>

Materiële vaste activa

	Andere vaste bedrijfsmid- delen
	€
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u><u>3.305</u></u>
Mutaties	
Investerings	968
Afschrijvingen	<u>-273</u>
Saldo mutaties	<u>695</u>
Stand per 31 december 2022	
Aanschafwaarde	7.099
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-3.099</u>
Boekwaarde per 31 december 2022	<u><u>4.000</u></u>
Mutaties	
Investerings	2.348
Afschrijvingen	<u>-1.856</u>
Saldo mutaties	<u>492</u>
Stand per 31 december 2023	
Aanschafwaarde	9.447
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-4.955</u>
Boekwaarde per 31 december 2023	<u><u>4.492</u></u>
	Andere vaste bedrijfsmid- delen
Afschrijvingspercentage	<u>20,0 – 33,3%</u>

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>18.200</u>	<u>73.222</u>
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen bedragen uit facturatie	1.165	750
Nog te ontvangen rente	6.160	-
Nog te ontvangen giften Mollie Payments	10.875	6.676
Nog te ontvangen Bethlehem Foundation Canada	-	6.997
Nog te ontvangen Deputaatschap Zending en Evangelisatie	<u>-</u>	<u>58.799</u>
	<u>18.200</u>	<u>73.222</u>

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het stichtingsvermogen weergegeven:

	Bestem- mingsreser- ves	Continuïteitsr eserve	Bestem- mings- fondsen	Overige reser- ve	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	<u>108.947</u>	<u>750.000</u>	<u>48.056</u>	<u>-49.695</u>	<u>857.308</u>
Mutatie uit resultaatverdeling					
Uit resultaatverdeling	<u>-77.447</u>	<u>-</u>	<u>935</u>	<u>-59.422</u>	<u>-135.934</u>
Stand per 31 december 2023	<u>31.500</u>	<u>750.000</u>	<u>48.911</u>	<u>-109.117</u>	<u>718.924</u>

Voor een toelichting op de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

Langlopende schulden

Stand per 1 januari	180.000	100.000	100.000
Aangegeane financiering	-	150.000	150.000
Aflossing	-50.000	-20.000	-20.000
Gepresenteerd als kortlopende lening	<u>-50.000</u>	<u>-50.000</u>	<u>-50.000</u>
Stand per 31 december	<u>130.000</u>	<u>180.000</u>	<u>180.000</u>

In 2021 is een lening ter grootte van 100.000 EUR ter financiering van de bedrijfswoning in Zuid-Afrika. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

In 2022 is een lening ter grootte van 150.000 EUR ter financiering van een bedrijfswoning in Zuid-Afrika afgesloten. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>19.737</u>	<u>15.965</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>5.394</u>	<u>2.880</u>
Overige schulden		
Accountantskosten	15.693	18.755
Reservering vakantiegeld	3.227	8.156
Nog te betalen facturen	255	-
Nog te betalen interest	900	3.712
Nog te betalen reiskosten	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>20.075</u>	<u>30.623</u>

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal 2023	Totaal 2022
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	903.393	-	-	903.393	941.040
Aankopen en verwervingen	-	11.787	-	11.936	25.169
Uitbesteed werk	-	-	23.566	23.566	25.361
Communicatie kosten	1.906	72.769	159	74.684	84.466
Personeelskosten	205.176	392	49.967	255.534	333.808
Huisvestingskosten	-	-	-	-	-
Kantoor en algemene kosten	10.585	118	28.977	39.680	57.594
Afschrijvingen	-	-	2.966	2.966	1.383
Totaal	1.121.059	85.065	105.636	1.311.760	1.468.821

Lonen

	2023	2022
Loonkosten Nederland	149.808	247.568
Bijdrage Deputaatschap Zending en Evangelisatie	-	-163.811
	149.808	83.757

De loonkosten van de zendingswerkers (in opleiding) werden deels vergoed door het Deputaatschap Zending en Evangelisatie. Deze bijdrage was verwerkt als een bate van gelieerde organisaties in de staat van baten en lasten. In 2023 is overeengekomen dat Stichting Bethlehem de loonkosten van de zendingswerkers zelf draagt.

Gemiddeld aantal werknemers

2023

Gemiddeld aantal werknemers	Aantal
	3,74

2022

Gemiddeld aantal werknemers	Aantal
	4,59

Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland in zowel 2023 als 2022.

Opheusden, 30 april 2023
Stichting Bethlehem

J.A. Weststrate
Voorzitter

G.R. van Leeuwen
Secretaris

J.H. Pap
Penningmeester

P. Hoogendijk
Lid

G. Hop
Lid

D.M.P. van de Merwe
Lid

R. van Ommeren
Lid

C.W. van de Steeg
Lid